

Nummer: 061 TB
Datum: 18 augustus 2026

Nieuw Fries grondplan geeft positieve impuls aan gebiedsprocessen en sterkere landbouw

Fryslân is de landbouwprovincie van Nederland. Dat is generaties lang opgebouwd en dat zie je als je om je heen kijkt. De komende jaren spelen er grote opgaven in landbouw, natuur, water en klimaat. Grond is vaak de ontbrekende schakel om hierin oplossingen voor elkaar te krijgen. Via het nieuwe grondplan 'Grûn foar in werkenber Fryslân' wil Gedeputeerde Staten (GS) meer beweging in grondmarkt krijgen. De komende jaren gaat de provincie daarom twee- tot driemaal meer grond aankopen, ruilen en inzetten. Met als doel een sterkere en toekomstbestendige landbouw en het bieden van grond als ontbrekende schakel in opgaven voor landbouw, natuur, water en klimaat.

Gedeputeerde Eke Folkerts: *"De landbouw krijgt met dit nieuwe plan een meer evenwichtige positionering in het krachtenveld van de grondmarkt. Dit stimuleren we als provincie door de komende jaren een actieve rol op de grondmarkt in te nemen. Zo creëren we beweging in de markt en geven we samen met partners een positieve impuls aan gebiedsprocessen. Want alles en iedereen is 'ferbûn troch grûn'."*

Grond vaak ontbrekende schakel in oplossingen landbouw, natuur, water en klimaat

Het grondplan werkt in de praktijk bijvoorbeeld als volgt. De provincie koopt een perceel dat ruilgrond wordt voor een boer in veenweidegebied. De grond van de boer die vrijkomt is een ontbrekende schakel in een belangrijke natuurverbinding. Met deze aanpak is het resultaat dat we de landbouw versterken, de veenweideproblematiek aanpakken, bouwen aan het Natuurnetwerk Nederland en de stikstofuitstoot verminderen.

Budget komende twee jaar €54 miljoen voor aankoop 670 hectare (ruil)grond

Het nieuwe grondplan is een vervolg op het grondbeleid uit 2020. Het plan is opgesteld op verzoek van Provinciale Staten (PS) en sluit aan op de Landbouwbrief 2025, Healweis weromsjen Natuur Netwerk 2026 en de provinciale omgevingsvisie (POVI). Het plan geeft ruimte om de eerste twee jaar €54 miljoen te investeren in de aankoop van 550 hectare agrarische (ruil)grond voor NNN, veenweide, stikstof & natuurherstel en de landbouwhoofdstructuur (LHS). Daarnaast kan er 120 hectare aangekocht worden voor de (vrijwillige) verplaatsing van landbouwbedrijven. Voor de periode daarna kunnen opnieuw keuzes in doelen, fasering en investeringen worden gemaakt.

Het is aan Provinciale Staten om het nieuwe grondplan vast te stellen. Dit staat gepland op 25 november 2026.

Nûmer: 061 TB
Datum: 18 augustus 2026

Nij Frysk grûnplan jout positive ympuls oan gebietsprosesen en sterkere lânbou

Fryslân is de lânbouprovinsje fan Nederlân. Dat is generaasjes lang opboud en kinst sjen ast om dy hinne sjochst. De kommende jierren spylje der grutte opjeften yn lânbou, natuer, wetter en klimaat. Grûn is faak de ûntbrekkende skeakel om dêr oplossings yn foarinoar te krijen. Fia it nije grûnplan 'Grûn foar in werkenber Fryslân' wol Deputearre Steaten (DS) mear beweging yn de grûnmerk krije. De kommende jierren sil de provinsje dêrom twa - oant trije kear mear grûn oankeapje, ruilje en ynsette. Doel; in sterkere en takomstbestindige lânbou en it bieden fan grûn as ûntbrekkende skeakel yn opjeften foar lânbou, natuer, wetter en klimaat.

Deputearre Eke Folkerts: *“De lânbou krijt mei dit nije plan in mear lykweardige posisjonearring yn it krêftefjild fan de grûnmerk”. Dat stimulearje wy as provinsje troch de kommende jierren in aktive rol op 'e grûnmerk yn te nimmen. Sa kreëarje wy beweging yn 'e merk en jouwe wy mei partners in positive ympuls oan gebietsprosesen. Want alles en elkenien is ‘ferbûn troch grûn’.”*

Grûn faak ûntbrekkende skeakel yn oplossingen lânbou, natuer, wetter en klimaat

It grûnplan wurket yn de praktyk bygelyks sa. De provinsje keapet in perseel dat ruilgrûn wurdt foar in boer yn feangreidegebiet. De grûn fan de boer dy't frijkomt is in ûntbrekkende skeakel yn in wichtige natuerferbining. Mei dizze oanpak is it resultaat dat wy de lânbou fersterkje, de feangreideproblematyk oanpakke, bouwe oan it Natuernetwurk Nederlân en de stikstofútstjit ferminderje.

Budzjet kommende twa jier €54 miljoen foar oankeap 670 bunder (ruil)grûn

It nije grûnplan is in ferfolch op it grûnbelied út 2020. It plan is opsteld op fersyk fan Provinsjale Steaten (PS) en slút oan op de Lânboubrief 2025, Healweis weromsjen Natuur Netwerk Nederland 2026 en de provinsjale omjouwingsfisy (POVI). It plan jout romte om de earste twa jier € 54 miljoen te ynvestearjen yn de oankeap fan 550 hektare agraryske (ruil)grûn foar NNN, feangreide, stikstof & natuerherstel en de lânbouhaadstruktuer (LHS). Dêrneist kin der 120 hektare oankocht wurde foar de (frijwillige) ferpleatsing fan lânboubedriuwen. Foar de perioade dêrnei kinne op 'e nij karren yn doelen, fasearring en ynvestearringen makke wurde.

It is oan Provinsjale Steaten om it nije grûnplan fêst te stellen. Dit stiet plan op 25 novimber 2026.